

DE FORENS VAN HET JAAR

Vrolijke eenakter

door

HANS VAN WIJNGAARDEN

TONEELUITGEVERIJ VINK B.V.
(Grimas Theatergrime verkoop)
Tel: 072 - 5 11 24 07
E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl
Website: www.toneeluitgeverijvink.nl

VOORWAARDEN

Alle amateurverenigingen die het stuk: **DE FORENS VAN HET JAAR** gaan opvoeren, dienen in alle programmaboekjes, posters, advertenties en eventuele andere publicaties de volledige naam van de oorspronkelijke auteur: **HANS VAN WIJNGAARDEN** te vermelden.

De naam van de auteur moet verschijnen op een aparte regel, waar geen andere naam wordt genoemd.

Direct daarop volgend de titel van het stuk.

De naam van de auteur mag niet minder groot zijn dan 50% van de lettergrootte van de titel.

U dient tevens te vermelden dat u deze opvoering mag geven met speciale toestemming van het I.B.V.A. Holland bv te Alkmaar.

Copyright: © Anco Entertainment bv - Toneeluitgeverij Vink bv

Internet: www.toneeluitgeverijvink.nl

E-mail: info@toneeluitgeverijvink.nl

Niets uit deze uitgave mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, verfilming, video opname, internet vertoning (youtube e.d.) of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Het is niet toegestaan de tekst te wijzigen en/of te bewerken zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van I.B.V.A. HOLLAND bv te Alkmaar, welk bureau in deze namens de Uitgever optreedt.

Vergunning tot opvoering van dit toneelwerk moet worden aangevraagd bij het Auteursrechtenbureau **I.B.V.A. HOLLAND bv**

Postbus 363

1800 AJ Alkmaar

Telefoon 072 - 5112135

Website: www.ibva.nl

Email: info@ibva.nl

ING bank: 81356 – IBAN: NL08INGB0000081356 BIC: INGBNL2A

Geen enkele andere instantie dan het IBVA heeft de bevoegdheid genoemde rechten van u te claimen, of te innen.

Auteursrechten betekenen het honorarium (loon!) voor de auteur van wiens werk door u gebruik wordt gemaakt!

Auteursrechten moeten betaald worden voor elke voorstelling, dus ook voor try-outs, voorstellingen in/voor zorginstellingen, scholen e.d.

Vergunning tot opvoering:

1. Aankoop van minimaal **7** tekstboekjes bij de uitgever.
2. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart (tevens bewijs van aankoop), met uw gegevens, naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
3. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Vergunning tot HER-opvoering(en):

1. U vult het aanvraagformulier in op www.ibva.nl of u zendt de aanvraagkaart met uw gegevens naar I.B.V.A. Holland. Uw aanvraag dient tenminste **drie weken voor de eerste opvoering** in bezit te zijn van I.B.V.A. Holland.
2. U krijgt daarop de nota toegestuurd. Na betaling wordt u de vereiste vergunning toegestuurd.

Opvoeringen zonder vergunning zijn niet toegestaan en strafbaar op grond van de Auteurswet 1912. Zij worden gerechtelijk vervolgd, terwijl de geldende rechten met 100% worden verhoogd. Het tarief wordt met 20% verhoogd voor opvoeringen waarvoor geen toestemming werd aangevraagd binnen drie weken voorafgaand aan de voorstelling.

Het is verboden gebruik te maken van gekregen, geleende, gehuurde of van anderen dan de uitgever gekochte tekstboekjes.

**Rechten BELGIË: Toneelfonds JANSSENS, afd. Auteursrechten,
Te Boelaerlei 107 - 2140 Bght ANTWERPEN Telefoon (03)3.66.44.00.
Geen enkele andere instantie heeft de bevoegdheid genoemde rechten
van u te claimen, of te innen.**

PERSONEN:

Karel den Hartog - de forens, ca 45 jaar

Stien - z'n vrouw, ca 43 jaar

Hanny - hun dochter, ca 18 jaar

Wim van Soest - stuurman bij de grote vaart, ca 40 jaar

Gerda - z'n vrouw, secretaresse bij een uitzendbureau, ca 38 jaar

Riet van Geffen - jurylid, ca 25 jaar

Gerrit Kooiman - fotograaf, ca 20 jaar

DECOR:

Het stuk speelt zich af in de huiskamer van de familie Den Hartog. Links is een deur naar de keuken en rechts een deur naar de hal en de overige vertrekken. In de achterwand openslaande tuindeuren die tijdens het gehele spel openstaan.

Als het doek opgaat staat Gerda juist op van de bank, waar ze met Stien heeft zitten kletsen. De lege koffie koppen staan nog op de salontafel.

GERDA: (*staat op, kijkt op haar horloge*) Al weer bijna half vijf. Ik mag wel opschieten. Straks staat die kerel van jou voor de deur...

STIEN: En dan krijg ik de wind van voren omdat we weer hebben zitten kwebbelen.

GERDA: Dat zal best meevallen. Karel van jou is niet zo winderig.. (*schiet in de lach*) Wat zeg ik nou? Ik bedoel natuurlijk...

STIEN: Ik begrijp je best. En je hebt gelijk. Hij mag zo nu en dan best eens wat meer tegenwind geven. Maar die goedsul vindt alles oké. Dat begint 's morgens al. Jam op z'n beschuit is prima, maar hagelslag klinkt ook lekker. En het eindigt 's avonds met: Moet het slaapkamerraam open? Ja, goed... Of dicht? Ja, is ook prettig.

GERDA: (*lacht*) Zo krijg je niet gauw ruzie.

STIEN: Het belangrijkste in z'n leven is dat hij 's morgens de trein van acht uur veertien haalt en 's middags niet te laat is voor die van zestien uur twaalf. Enfin, Gerda, ik hoef je niks te vertellen, je weet er alles van.

GERDA: Zeven uur één: opstaan. Zeven uur twee: plasje doen. Zeven uur vijf: scheren, wassen, aankleden. Zeven uur achtentwintig ontbijt.

STIEN: Zeven uur zesenvieftig krantje in koffer, jasje aan, fiets uit het schuurtje...

GERDA: Zeven uur één en vijftig: kusje voor het vrouwtje en wegwezen.

STIEN: En zo gaat dat dag in dag uit. Jaar in jaar uit....

GERDA: Ik zou er knetter kierewiet van worden.

STIEN: Dat ben ik al járen. (*zucht*) Het wordt tijd dat er hier eens een frisse wind gaat waaien.

GERDA: (*lacht*) Nou, dat is ook niet alles, hoor. Straks komt die frisse wind van mij weer thuis, na twee maanden. Ik geef je de verzekering: als die het goed op z'n heupen heeft, dan ben je binnen 'n dag helemaal afgepeigerd.

STEEN: (*lacht*) Dan is het maar goed dat hij over 'n paar dagen het zeegat weer kiest.

GERDA: Nee jôh, hij is deze keer ruim tien dagen thuis. De Johanna B. moet 'n tijdje in het dok voor een of ander akkevietje.

STIEN: Dan zal jij je niet vervelen. (*triest*) Voor mij is het leven één grote sleur geworden. (*herneemt zich*) Sorry Gerda, het is weer hetzelfde liedje. Iedere keer opnieuw val ik jou lastig met mijn problemen.

GERDA: Nou...en? Dat geeft toch niks, meid.

STIEN: Je moet me zo langzamerhand wel 'n grote zeur gaan vinden.

GERDA: Nou moet jij eens goed naar me luisteren, Stien. Als jij het prettig vindt om je sores tegen deze praatpaal te vertellen dan heb ik daar helemaal geen bezwaar tegen. Je weet: Een goeie buur...

STIEN: Ja maar....

GERDA: *(opgeruimd)* "Ja maar" is dood... en 'vooruit maar" leeft nog! En nou ga ik, want anders sta ik hier over 'n uur nog te kletsen. En denk er om.. nou verder geen gepieker, hè? Als je het goed beschouwt is die Karel van jou niet eens zo kwaad. Voor hetzelfde geld had hij een kroegloper kunnen zijn. Of jullie hadden elkaar de tent uit kunnen vechten.

STIEN: Als ik eerlijk ben... dan verlang ik soms meer naar een klap voor m'n kont, dan naar een zoen op m'n mond!

GERDA: *(lacht)* Dat rijmt. *(met Stien links af)*

HANNY: *(rechts op met Wim, kijkt rond)* Nee, hier is ze ook niet, buurman.

WIM: *(met Amsterdams accent)* Waor sit dat frouwmens toch? As ik nao twee maonde weer 's bofe waoter kom, dan ferwacht ik m'n liefhebbende frouw trillend fan ferlange op de foordeurmat an te treffe... of nóg beter..op de kooi. Maor lauw loene, madam is in geen felde of wege te bekenne. Se sal toch niet ofer boord sijn geslaoge?

HANNY: *(lacht)* Waarschijnlijk is ze naar de slijter voor je pikketanussie.

WIM: *(verontwaardigd en hard)* Daor heb se ferdorie twee maonde lang de tijd foor gehad!!

HANNY: Maak je toch geen zorgen, man. Ze zal heus wel ergens in de buurt zijn.

GERDA: *(kijkt door de keukendeur)* Hoor ik dat nou goed? *(verrast)* Ja, waarachtig!! Daar is Willem!! *(vliegt hem met 'n sprong om z'n nek, klemt zich aan hem vast, haar benen om hem heengeslagen, kust hem)* Dag m'n koekeloeressie!! Wat ben ik blij dat je er weer bent! Die twee maanden hebben bijna twee eeuwen geduurd. *(kust hem weer)* Maar nou ben je lekker weer thuis. Ik kan m'n geluk niet op.

WIM: *(glunderend tot Hanny)* Sie je, moppie, dat is so ongefeer wat ik bedoelde.

STIEN: *(inmiddels ook op, geeft Wim 'n hand)* Hallo Wim, welkom thuis. Hoewel..thuis. Ik kan beter zeggen: welkom bij de buren. Hoe kom je eigenlijk hier in de kamer verzeild?

HANNY: Hij wou net aanbellen toen ik er aan kwam.

WIM: Ik had hiernaost in alle hutte..vanaf de machinekaomer tot in de kombuis staon blère as 'n sloopstoeter: *(hard)* Hé, ouwe Harderwijker fan me, waor sit je erges?? En wat denk-ie? Geen sjoege! Dus daarom dacht ik: kom, laon ik m'n geluk maor is bij de bure beproeve.

GERDA: (*lacht*) En ja hoor, die ouwe Harderwijker zat natuurlijk te klessebessen bij de buurvrouw.

WIM: Hebbie d'r beswaor tege, m'n seemeerminnetje, as deze kluifeduiker foor 'n dag of tien bij jou aonmonstert?

GERDA: Hoe langer hoe liever.

STIEN: Zal ik een glaasje voor je inschenken, Wim. Op je be-houden thuishkomst?

WIM: Om de drommel niet. (*met z'n arm om Gerda*) Ik neem dit ranke sloeppie op sleeptouw en we ankere hiernaost. Ik denk dat er thuis best nog 'n oorlam onder de kurk sal sitte foor deze seekakkelobbus. Kom op Gerda, we kiese het ruime sop!

HANNY: Hè buurman, je ben nou aan de wal hoor. Dus je kunt je zogenaamde stoere zeemanstaal wel overboord gooien.

WIM: Moet je die soetwaotermakreel hore!! Die heeft me goed in de peiling. (*tot Gerda*) Nou maotje.. gaon we..of gaon we?

GERDA: We gaan, boots. (*gearmd links af*)

HANNY: (*lacht*) Wat 'n druktemaker!

STIEN: Hij is natuurlijk blij dat hij weer bij moeder de vrouw is. 't Is nogal wat... twee maanden van huis.

HENNY: Het zou mijn keus niet wezen. Mij niet gezien met 'n zeeman.

STIEN: Het is natuurlijk wel rustig als hij weer naar zee is. Als je dagelijks zo'n tornado om je heen hebt gaan je haren recht overeind staan.

HANNY: Ben je mal. Een beetje leven in de brouwerij kan heus geen kwaad. Eerlijk gezegd vind ik het in deze brouwerij wel eens wat al te stil.

STIEN: Wat bedoel je?

HANNY: Dat weet je best, ma. Ik heb het over pa. Vroeger kon je nog wel eens met hem lachen, maar...

STIEN: Hij heeft het druk op de zaak...denk ik.

HANNY: Juist, dat bedoel ik nou. Je dént het. Maar je weet het niet zeker. Waarom vraag je het hem niet. Jullie leven zo langs elkaar heen tegenwoordig.

STIEN: Vind je?

HANNY: Ach moeder, ik ben geen kind meer. Ik luister en ik kijk en trek dan m'n conclusies. Het gaat niet goed tussen jullie, hè?

STIEN: (*gemaakt opgewekt*) O ja hoor; het gaat uitstekend.

HANNY: Waarom zie ik dan zo vaak een rimpel tussen je wenkbrauwen?

STIEN: (*betrapt*) Eh..misschien moet ik aan 'n (*sterkere*) bril.

HANNY: Niks bril! Draai er niet omheen, moeder. Je maakt je zorgen, hè?

STIEN: Ach, daar wil ik jou niet mee lastig vallen.

HANNY: Jij hebt mij al zo vaak een goeie raad gegeven. Nou is het mijn

beurt. *(met nadruk)* Je moet proberen het gesprek weer op gang te brengen. Doe 's avonds eens een spelletje Rummikub of scrabble.

STIEN: Daar houdt je vader niet zo van.

HANNY: Dan moet je hem dwingen, moeder. Jouw wil is wet! Zet eens 'n keer een boom op over "de goeie ouwe tijd" of zo iets. Doe in ieder geval wat. Jullie zijn allebei ingedut en jullie denken dat dat zo hoort omdat je ouder wordt.

STIEN: Ja..ja.. ik zal wel zien..

HANNY: Vecht voor je geluk, moeder. Anders glipt het door je vingers.

KAREL: *(links op, regenjas aan, koffertje bij zich)* Goeiemiddag. *(kust Stien plichtmatig)* Dag vrouwtje. *(kust Hanny)* Dag kind.

STIEN: *(opgeruimd)* Nou al thuis, Karel?

KAREL: Ik ben iedere dag om zestien uur twee en veertig thuis. *(trekt jas uit terwijl hij rechts af gaat)*

STIEN: *(trekt 'n grimas naar Hanny)* O ja, da's waar.

KAREL: *(rechts op zonder jas en koffertje)* Zo, dat was dat. *(valt op de bank en trekt z'n benen bij zich)*

STIEN: Zin in 'n kop koffie?

KAREL: Klinkt goed.

STIEN: Of gelijk 'n borrel?

KAREL: Is ook lekker. Is er post?

STIEN: *(zucht)* Op het wandmeubel. *(met vuile koppen links af)*

KAREL: Geef me even de post aan, Hanny.

HANNY: *(lusteloos)* Ja pa.. *(brengt hem de post)* Goeie dag gehad?

KAREL: *(afwezig)* Hè?... O.. eh.. ja, ik geloof het wel.

HANNY: Geloof je het wel? Wat is dat nou voor onzin. Je weet toch wel of het goed gaat of niet. Of zit je daar soms de hele dag te slapen?

KAREL: *(terwijl hij de post opent)* Hè?... Slapen? Wie bedoel je..?

HANNY: *(moedeloos)* Hè hè... wie zou ik nou bedoelen...

KAREL: Als je geen man en paard noemt, weet ik het ook niet.

HANNY: Ik bedoel jou natuurlijk.

KAREL: *(druk met de post)* O... Waarom zeg je dat dan niet gelijk?

HANNY: *(na even stilte)* Nou...? Geef eens antwoord...

KAREL: *(kijkt op van z'n post)* Wat bazel je nou weer. Waar moet ik antwoord op geven. Verdorie Hanny, je bent altijd zo wazig.

HANNY: *(zucht)* Laat maar...

STIEN: *(links op met 'n kop koffie, die ze op de salontafel zet)* Alsjeblieft. Je koffie... Koekje?

KAREL: *(bezig met de post)* Graag.

STIEN: *(met 'n grimas naar Hanny)* Of heb je liever 'n zure haring.

KAREL: *(trapt er in)* Is ook best.

HANNY: *(moedeloos)* O, néé hè!!

KAREL: (*ongemakkelijk*) Wat is er nou weer?

HANNY: Wil je echt 'n zure haring bij je koffie?

KAREL: (*wrevelig*) Doe niet zo stom, Hanny.

HANNY: (*beledigd*) O, sorry hoor.

STIEN: Toen ik je vroeg of je 'n zure haring bij de koffie bliefde vond je dat best.

KAREL: (*verbaasd*) Hè...? Ja, waarom stel je dan ook zo'n on-zinnige vraag.

STIEN: Omdat ik wou bewijzen dat je niet naar me luistert.

KAREL: (*leest brief*) Ik luister altijd naar je.

STIEN: Maar je verstaat me niet.

KAREL: (*al lezend*) Nou moet het niet gekker worden.

HANNY: (*snibbig*) Dat vind ik ook. Het wordt hoog tijd dat jullie weer eens normaal gaan communiceren.

KAREL: Dat bedoel ik niet. Ik bedoel dit hier. (*houdt brief om-hoog*)

STIEN: Wat is dat dan?

KAREL: 'n Brief van de N.S.

STIEN: Wat wil de N.S. van jou?

KAREL: Ze hebben me genomineerd voor de verkiezing van DE FORENS VAN HET JAAR!! (*boos*) Nou vraag ik je!!

HANNY: (*lief*) Wat vraag je me, paps?

KAREL: Waar ze het lef vandaan halen om me zo'n schunnig voorstel te doen.

HANNY: (*grinnikt*) Ik krijg wel eens schunniger voorstellen te horen.

STIEN: Laat eens zien. (*pakt de brief en leest hem, terwijl de nieuwsgierige Hanny over haar schouder meeleest*) Geachte heer Den Hartog. De Nederlandse Spoorwegen zijn er van oudsher op uit om het de reizigers naar de zin te maken. Van het totale reizigersaanbod heeft de forens natuurlijk een stapje voor. Door hun frequent gebruik van de trein zijn zij de steunpilaren in het personenvervoer. Zonder forenzen zou het met de toekomst van de N.S. slecht gesteld zijn. We hebben daarom een nieuw initiatief ontwikkeld om juist de trouwe forens in het zonnetje te zetten. Voortaan volgt er ieder jaar een verkiezing van de Forens Van Het Jaar. Het doet ons genoegen, meneer den Hartog, dat u voor deze eerste verkiezing samen met vier collega's bent genomineerd. Een van onze juryleden zal u een dezer dagen bezoeken en u 'n paar eenvoudige vragen voorleggen. Uw verkiezing tot Forens Van Het Jaar hangt af van de beantwoording van deze vragen. Wij vertrouwen dat u ons initiatief enthousiast zult ontvangen. Hoogachtend: Namens de directie van de Nederlandse Spoor-wegen; de directeur economische belangen...Piet Jocular.

HANNY: (*opgetogen*) Te gek, pa!!

KAREL: Je hebt gelijk. Dit is te gek voor woorden. Er is bij die lui een steekje los. Ze zullen toch niet denken dat ik aan die flauwe kul mee doe?

STIEN: Natuurlijk doe je mee. Dat kan je niet weigeren.

KAREL: Ik zou niet weten waarom niet. (*moppert*) Wat koop ik voor dat stomme gedoe?

STIEN: Dat vraag ik me ook af. Er zal best een prijs aan verbonden zijn.

HANNY: Dat kan niet anders. Waarschijnlijk een mooi gekleurde oorkonde en 'n speelgoedtreintje.

STIEN: Daar moet je de gek niet mee steken, Hanny. Zo'n groot bedrijf kan zo iets niet organiseren zonder er 'n prijs boven te zetten.

HANNY: Zou je denken?

STIEN: Een paar duizend gulden is wel het minste waar ze mee over de brug moeten komen.

KAREL: Al was het een ton, ik doe er niet aan mee.

Als u het hele stuk wilt lezen dan kunt u via www.toneeluitgeverijvink.nl de tekst bestellen en toevoegen aan uw zichtzending.

Voor advies of vragen helpen wij u graag.

 info@toneeluitgeverijvink.nl

 072 5112407

“Samenspelen” is ons motto